

Huzurevinde Bulunan Yaşlıların Yalnızlık Algısı ve Yaşam Kaliteleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi¹

Tuğba KORKMAZ HOŐOĐLU² ve Durmuş ÜMMET³

Öz

Bu araştırmanın amacı yaşlı bireylerin yalnızlık algılarının yaşam kaliteleriyle arasındaki ilişkiyi incelemektir. Ayrıca; huzurevindeki bireylerin Yaşlılar için Yaşam Kalitesi Ölçeği ve Yaşlılar için Yalnızlık Ölçeğinden (YİYO) aldıkları puanların bazı demografik özelliklere göre (cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi, kurumda kaldığı süre, kurumdan memnuniyet düzeyi) farklılaşma durumları incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini İstanbul Büyükşehir Belediyesi Darülaceze Müdürlüğü Huzurevi'nde yaşayan 69'u kadın, 127'si erkek olmak üzere toplamda 196 yaşlı birey oluşturmuştur. Katılımcıların demografik bilgilerini belirlemek için kişisel bilgi formu, yalnızlık düzeylerini ölçmek için Yaşlılar için Yalnızlık Ölçeği, yaşam kalitesini ölçmek için Yaşlılar için Yaşam Kalitesi Ölçeği uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde; yaşlı bireylerin yalnızlık puanları ile yaşam kaliteleri arasında ters yönde anlamlı bir ilişki olduğu ve yalnızlığın yaşam kalitesini yordadığı görülmüştür. Ayrıca yaşlı bireylerin yalnızlık düzeylerinin cinsiyet ve eğitim durumu değişkenlerine göre farklılaştığı ancak yaş, kurumda kalma süresi ve kurumdan memnuniyete göre değişmediği görülmüştür. Yaşlı bireylerin yaşam kalitelerinin cinsiyet, eğitim durumu ve kurumdan memnuniyetlerine göre farklılaştığı ancak yaşlarına ve kurumda kalma süresine göre değişmediği belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre yaşlılarla yapılabilecek çalışmalara dair öneriler getirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Yaşam kalitesi, Yalnızlık algısı, Yaşlı, Huzurevi.

Investigation of the Relationship between Perception of Loneliness and Quality of Life of the Elderly in Nursing Home

Abstract

The purpose of this study is to analyze the connection between the perception of loneliness and quality of life of old people. Moreover, the scores that the old people got from the Quality of Life Scale and Loneliness Scale for Elderly were analyzed based on some demographic characteristics such as gender, age, marital status, level of education, children (if any), the length of stay in retirement home, the satisfaction from the retirement home etc.. The sample of the study was performed in a retirement home (İstanbul Büyükşehir Belediyesi Darülaceze Müdürlüğü) with 69 female and 127 male persons. The demographic data of the participants was obtained from the Personal Information Form, where Loneliness Scale for Elderly for the Loneliness score and Quality of Life Scale for Elder People for the life quality score. As a result of the analyses; a meaningful negative connection was found out between the level of loneliness and quality of life. A distinct connection was noticed between the loneliness score and the level of education. Also loneliness predicts quality of life. In addition, it was observed that the loneliness levels of elder people differed according to the variables of gender and educational status, but did not change according to age, length of stay in the retirement home and satisfaction with the retirement home. It has been determined that the quality of life of older individuals differs according to their gender, educational status and satisfaction with the retirement home, but does not change according to their age and length of stay in the retirement home. Based on the findings, suggestions were made for studies that could be done with the elderly.

Key Words: Quality of Life, Loneliness, Elders, Nursing home

Atıf İçin / Please Cite As:

Korkmaz Hoşoğlu, T. ve Ümmet, D. (2021). Huzurevinde bulunan yaşlıların yalnızlık algısı ve yaşam kaliteleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(1), 463-475.

Geliş Tarihi / Received Date: 08.04.2020

Kabul Tarihi / Accepted Date: 06.01.2021

¹ Bu makale Tuğba Korkmaz Hoşoğlu'nun, Doç. Dr. Durmuş Ümmet danışmanlığında Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yaptığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Uzm. Psk. - İstanbul Büyükşehir Belediyesi Darülaceze Müdürlüğü, tugbakorkmaz90@gmail.com

 ORCID: 0000-0002-7633-4408

³ Doç. Dr. - Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, dummet@marmara.edu.tr

 ORCID: 0000-0002-8318-9026

Giriş

Dünya üzerindeki her yerde yaşlı insan potansiyeli dikkati çeken bir konu olmuştur. İnsanlık tarihine bakıldığında insanların yaşam süresiyle ilgili beklentileri de gün geçtikçe değişmektedir. Günümüzde bu beklentiler daha çok artmış durumdadır ve halen de bu beklentiler artmaya devam etmektedir (Leeson, 2014, s. 12). Daha uzun yaşam beklentisinin artması ve doğum sayısının azalması, yirminci yüzyılın sonunda dünya üzerindeki 65 yaş ve üzeri kişi sayısının nüfus içindeki oranının artmasına sebep olmuştur (Barker, 1998, s. 271). Literatürdeki sağlık alanında yapılan çalışmalara bakıldığında bu beklenti artışının en önemli sebebi olarak sağlık bakımına ulaşımın kolaylaşması bağlı yaşam kalitesinin artması olarak görülmektedir (Lichtenberg, 2011, s. 3; Peters, Nusselder, Reibling, Wegner-Siegmundt ve Mackenbach, 2015, s. 1). Birçok ülkede yaşam süresindeki bu yükselme, toplumdaki en yaşlı gruba dahil olan kişilerin yaş oranlarıyla birlikte yaşlı nüfusunda da bir artışa sebep olmaktadır (Gwozdz ve Sousa-Poza, 2010, s. 393). Türkiye’de yaşlı nüfusu artış gösteren ülkelerden birisidir. Bu durum toplumsal düzeyde bazı değişikliklerin yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Yaşlı nüfusun artmasıyla beraber yaşlılarla ilgili çalışmalar yapılması daha fazla önem kazanmaktadır. Yaşlı bireyin Türk kültüründeki yerinde de bazı değişimler olmuş, yaşlılık eskiden olduğu gibi saygınlık ögesi olmaktan bir miktar uzaklaşmaya başlamıştır. Fakat bu değişimlerle birlikte kuşaklar arası çatışmaların da eklenmesiyle yaşlının evde bakımı problem oluşturmaya başlamıştır. Yaşlıların bakımında yetersiz kalındığı durumda ise yaşlı bakım kurumları devreye girmiştir (Kurt, 2008, s. 31). Huzurevi yaşlı bireyin; bakım, temizlik, yemek vb. gereksinimlerin yanı sıra, sağlık hizmeti, sosyalleşme gibi ihtiyaçlarına da cevap vermektedir. Yaşlı bireyler için huzurevi bir ev ortamıdır, son evidir bazen de son durağıdır (Pakdil, 2001, s. 43). Bu bakım merkezleri eve benzeyen fakat birçok farklılıkların olduğu yaşam alanlarıdır (Frahm, Gammonley, Zhang ve Paek, 2010, s. 436). Bu bakım merkezleri genelde aile ortamından ayrılmaya, günlük yaşamı şekillendiren, özgürlük kaybı ile ilişkilendirilen istenilmeyen bir deneyim olarak ifade edilmektedir (Fjaer ve Vabø, 2013, s. 424).

Yaşlılık döneminin psikolojik bozukluklar bakımından riskli bir dönem olduğu bilinmektedir. Özellikle depresif bozukluk yaygın görülen psikiyatrik bozukluklardandır ve yaşlıların yaşam kalitesini etkileyen önemli bir faktör görülmektedir (Göktaş ve Özkan, 2006, s. 33; Şahin ve Yalçın, 2003, s. 12). Evde yaşamını sürdüren yaşlı bireylerin psikolojik semptomlarının huzurevinde kalan bireylere göre daha az olduğu da gözlenmektedir (Altınyollar, Biçer ve Afşar, 2001, s. 2). Bireyin yaşının ilerlemesiyle birlikte fiziksel ve bilişsel becerilerde gerileme görülmektedir. Bilişsel becerilerinde azalma gözlenen yaşlı bireyin; günlük yaşam faaliyetlerinde de gerileme gözlenir (Yıldız, Erol ve Elgün, 2009, s. 157). Bu dönemdeki değişiklikler ile yaşlı birey artık üretkenlikten uzaklaşmış, kendisini işe yaramaz hissetmeye başlamış, çevreye ilgisi azalmış olabilir hatta; günlük rutin yaşamını sürdürmesi için yardıma ihtiyaç duyabilir. Böylece yaşlı birey çevreden soyutlanabilir, yalnızlaşabilir ve tüm bunlar da depresyon ve anksiyete gibi sorunlara yol açabilmektedir (Tamam ve Öner 2001, s. 51; Göktaş ve Özkan 2006, s. 33). 65 yaş üzerindeki bireylerin ruh sağlıklarına yönelik kapsamlı çalışmaların sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Özellikle yaşlı bireyler eğer kimsesiz ise terkedilmiş ve yalnızlık hissedebilmektedirler ve bu da onların yaşam kalitesinin değişmesinde önemli etmenlerdendir.

Yaşam kalitesinin ilk olarak literatürde görüldüğü yer, Long’un (1960, s. 613) yayınladığı ‘On the Quantity and Quality of Life’ adlı makaledir. Yaşam kalitesi aslında insanların ulaşmaya çalıştıkları evrensel bir hedef halini almıştır. Dünya Sağlık Örgütü’nün tanımına göre yaşam kalitesi; bireyin yaşadığı hayat içindeki umulan, amaçlanan, alaka duyulan şeylerle bağlantılı olarak oluşan bütünü algılama şekli olarak tanımlanmaktadır (WHO, 1972, s. 11). Bu kavramın tıp alanında kullanılması Erikson (1964) tarafından olmuştur. Bu kavram daha sonrasında psikiyatri alanında kullanılmaya başlanmıştır (Akt: Top, Özden ve Sevim, 2003, s. 19). Yaşam kalitesi kavramının birçok faktörün sonucu olduğu belirtilmektedir. Özellikle yaşlı bireyler için; sosyal ve kan bağı olan kişilerle olan ilişki, sağlıklı olmak, bağımsızlık ve bununla ilintili olarak kontrolün hala kendisinde olduğunun bilinmesi, din ve ekonomik durum vb. yaşam kalitesini etkilemektedir (Tsuruoka, Masuda, Ukai, Sakakura, Harada ve Majima, 2001, s. 52). Bireylerin yaşam kalitesi değerlendirildiğinde, özellikle huzurevleri gibi sürekli bakım ve/veya rehabilite merkezlerinin özellikleri önem arz ettiği görülmektedir. Huzurevlerinde verilen hizmetin kalitesinin artırılmasının, yaşlı bireyin isteklerinin doğru belirlenip karşılanması ve yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik doğru müdahalelerin yapılmasının önemli olduğu vurgulanmaktadır (Işıkhan, 2000, s. 17).

Yapılan araştırmalara göre huzurevinde yaşayan yaşlı bireylerin yaşam kalitesini, huzur evindeki diğer sakinlerle olan ilişkileri de etkilemektedir. Sakin eğer diğer sakinlerle olan ilişkilerinin iyi olduğunu algılıyor ise bu onun yaşam kalitesini artırmaktadır (Yazgan, Kora, Topçuoğlu, 2006, s. 145). Huzurevinde yaşamını sürdüren yaşlı bireyin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen değişkenlerden birisi de ekonomik

düzevidir. Yapılan araştırma sonuçlarına göre yaşam kalitesi düzeyinin gelir durumunu direk etkisi bulunmaktadır (Gülseren, Koçyiğit ve Erol, 2000, s. 136). Bir diğeri araştırmada ise; yaşlı kadınların kronik hastalıklarının varlığı yaşam kalitesinin düzeyinde düşüőe sebep olmaktadır (Orfila, Ferrer, Lamarca v.d. 2006, s. 2371). Yine farklı bir araştırma sonucuna göre; yaşlı bireylerin yaşam kalitesini etkileyen faktörlerden biri de ruhsal sağığıdır. Yakınlarını ziyaret edemeyen yaşlılar, ziyaret eden yaşlılara göre daha depresif olduğu görülmüştür. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde ise; kadınların erkeklere oranla daha depresif eğilimde oldukları gözlenmiştir (Bayık, Erefe ve Özgür, 2001, s. 7). Tayvan'da yapılan bir araştırmaya göre; eğitim seviyesi yüksek olan yaşlı bireylerin daha yüksek yaşam kalitesine sahip olduğu bilinmektedir (Jou, Yang ve Chuang, 1998, s. 232). Yaşlı bireylerin yaşamlarını sürdürdükleri kurum ile ilgili değerlendirmeleri de yaşam kalitelerini etkilemektedir. Yazgan, Kora, Topçuoğlu ve Kuşçu (2006, s. 145) yaşam kalitesi ve memnuniyet düzeyi arasında kuvvetli bir ilişki olduğunu belirtmektedir.

Yaşlı bireylerin yaşam kalitelerini etkileyen faktörlerden biri de yalnızlık algısıdır (Balcı-Yapalak, 2020, s. 73). Yalnızlık bireyin çevresiyle arasındaki bağların yeterli olmaması halinde ortaya çıkan duygu durumu olarak ele alınmaktadır (Peplau ve Perlman, 1982, s. 278). Yalnızlık, arzu edilen arkadaşlık ve duygusal destek miktarı ile kişinin çevresinden elde edebileceği destek miktarının uyumsuz olması sonucu hissedilen hoş olmayan öznel bir durum olarak tanımlanmaktadır (Blazer, 2002, s. 315). Yaşlı bireylerdeki yalnızlık kavramı ve onları etkileyen faktörlere bakıldığında; eşin ve/veya yakın arkadaşların vefatı, evinden ayrılmak zorunda kalmak, emekli olmak, ekonomik güçlükler, sosyal statü ve rollerdeki değişim veya kaybı, süregelen hastalıklar, fiziksel olarak kısıtlanmalar, duygusal olarak bazı kayıplar ve temel ihtiyaçlarını giderebilmek için bir başkasının yardımına ihtiyaç duymak gibi olguların ön plana çıktığı görülmektedir (Öz, 2010, s. 211).

Yalnızlık duygusu yaşlı bireylerin hayat kalitesini ve yaşam doyumunu düşürmektedir (Chou ve Chi, 2005, s. 46). Yalnızlık duygusunun iki boyutu olduğu düşünölmektedir. İliki sosyal yalnızlık, diğeri ise duygusal yalnızlık boyutlarıdır. Sosyal yalnızlık boyutu, sosyal anlamda etkileşimin yetersiz olarak algılanmasını; duygusal yalnızlık boyutu ise yakın ilişki kurmada zayıflık ve reddedilme hissini içermektedir (Weiss, 1973). Blazer (2002, s. 315) yalnızlığın yaşlı insanlarda depresyona sebep olabileceğini bildirmiştir. Özellikle yaş ile alakalı kayıplar ve zorluklar neticesinde oluşan yalnızlık durumunun yaşlı insanların depresyon düzeylerinin yükselmesiyle ilişkili olabileceğini ortaya koymuştur. Yaşlı bireyler için oldukça önemli olan sosyal etkileşim sınırlandığında yalnızlık hissi artmaktadır (Danış, 2014, s. 3). Ayrıca bireyin bilişsel bozulmalar yaşaması, sosyal olarak gittikçe daha çok izole olması, günlük temel işlerinde ikinci bir kişinin yardımına ihtiyaç duyması, yakınlarını kaybetmesi ve umutsuzluk yaşlıda yalnızlık düzeylerini arttırmaktadır (Kurt, 2014, s. 31). Dolayısıyla yalnızlık duygusu arttıkça yaşam doyumunu azalmaktadır (Recepöğlu, 2013, s. 311).

Sonuç olarak, yalnızlık algısı yaş ile birlikte artmakta ve bireyde stres durumu yaratmaktadır. Yapılan araştırmalara göre yalnızlık yaşlılar arasında yaygın olduğu görülmektedir. Ayrıca yaş ilerledikçe yalnızlık arttığı gözlenmiştir. 80 ve üzeri yaşa sahip bireyler 60-80 yaş aralığında olan bireylere oranla daha yaşlı hissetmektedirler (Pinquart ve Sorensen, 2001, s. 252). Hicks (2000, s. 15) çalışmasında huzurevinde yaşayan yaşlıların ilişki azlığının yalnızlığa daha çok sebebiyet verdiğini bildirmektedir. Tüm bu belirtilen literatür bilgileri ve yapılmış araştırmalar yaşlı bireylerin yalnızlık algıları ile yaşam kaliteleri arasındaki ilişkiye işaret etmektedir. Alanda özellikle huzurevinde yaşayan bireylerle bu konuda yapılan araştırmaların yetersizliği dikkat çekicidir. Özellikle toplam nüfus içinde gittikçe oranı artan yaşlı bireylerle ilgili yapılan bu araştırmanın geriatri alanındaki çalışmalara katkı sağlayacağı düşünölmektedir. Bu çerçevede bu araştırmanın ana amacı, İstanbul'da huzurevinde ikamet eden yaşlılarda yaşam kalitesi ve yalnızlık düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını ortaya koymak olarak belirlenmiştir. Araştırmada belirlenen ana amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Yaşlı bireylerde yaşam kalitesi ve yalnızlık düzeyi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Yaşlı bireylerde yalnızlık düzeyi puanları yaşam kalitesi puanlarını anlamlı düzeyde yordamakta mıdır?
3. Yaşlı bireylerde yaşam kalitesi ve yalnızlık puanları cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?
4. Yaşlı bireylerde yaşam kalitesi ve yalnızlık düzeyi yaşa göre farklılaşmakta mıdır?
5. Yaşlı bireylerde yaşam kalitesi ve yalnızlık düzeyi eğitim seviyesine göre farklılaşmakta mıdır?
6. Yaşlı bireylerde yaşam kalitesi ve yalnızlık düzeyi kurumda kaldığı süreye göre farklılaşmakta mıdır?

7. Yaş bireylerde yaşam kalitesi ve yalnızlık düzeyi kurumdan memnuniyetine göre farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, huzurevinde yaşayan yaşlı bireylerin yaşam kalitelerinin yalnızlık algıları ve bazı değişkenleri çerçevesinde ele almak için yürütülen ilişkisel tarama modelinde bir araştırmadır. İlişkisel tarama modeli, 2 veya daha çok değişkenin beraber değişip değişmediğini, değişiyorsa bunun düzeyini saptamayı amaç edinen araştırma modelidir (Karasar, 2020, s. 111).

Örneklem

Araştırmanın evrenini uygulama yapılan kurumda yaşayan 320 yaşlı birey oluşturmaktadır. Bu kişilerden konuşma engeli olan ve araştırmaya katılmak istemeyen kişiler çıkarılmış ve gönüllü olan 295 kişiye minimal testi uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini İstanbul'daki İstanbul Büyükşehir Belediyesi Darülaceze Müdürlüğü adlı huzurevinde yaşayan 196 yaşlı bireyden oluşmaktadır. Katılımcıların çoğunluğu 65 yaş üstü olduğundan katılımcıların bilinçli ve gönüllü bir şekilde çalışmaya katılmasını engelleyebilecek demans hastalığının söz konusu olabileceği göz önüne alınmıştır. Çalışmaya demansı olmayan, genel yargı ve muhakeme yetisine sahip, araştırmaya katılmaya gönüllü bireyleri dahil edebilmek için olası katılımcılara Standardize Mini Mental test uygulanmıştır. Standardize Mini Mental test skoru 25 puanın altında olan bireyler örnekleme dahil edilmemiştir. Araştırmaya katılan yaşlı bireylerin demografik değişkenlere göre dağılımları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1. Cinsiyet Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

		F	%
Cinsiyet	Kadın	69	35,2
	Erkek	127	64,8
Yaş	60-65 yaş arası	56	28,6
	66-74 yaş arası	68	34,7
	75 ve üzeri yaş	72	36,7
Eğitim Düzeyi	Okuma yazma bilmiyor	28	14,3
	Okur-yazar değil	24	12,2
	İlkokul Mezunu	78	39,8
	Lise Mezunu	47	24,0
Kurumda Kalma Süresi	Üniversite Mezunu	19	9,7
	0-1 yıl	41	20,9
	2-5 yıl	72	36,7
Kurumdan Memnuniyet	5 ve üstü yıl	83	42,3
	Evet	146	74,5
	Hayır	17	8,7
	Kısmen	33	16,8
	Toplam	196	100

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu. Çalışmanın amacı çerçevesinde araştırmacılar tarafından geliştirilen form; katılımcıların cinsiyeti, yaşları, eğitim seviyeleri, kurumda kaldıkları süre ve kurumdan memnuniyetleri hakkında sorulardan oluşmaktadır.

Yaşlılarda Yaşam Kalitesi Ölçeğinin (CASP-19). Ölçeğin orijinal formu yaşlı bireylerin yaşam kalitesini ölçmek amacıyla Hyde ve diğ. (2003) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin orijinal hali 19 maddeden ve “Kontrol”, “Otonomi”, “Zevk” ve “Kendini gerçekleştirme” olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin Türkçeye uyarlamak ve güvenilirlik geçerlilik çalışmasını ise Türkoğlu ve Adıbelli (2013, s. 98) tarafından yapılmıştır. Ölçek 33 yaşlı bireye 2 hafta aralıkla uygulanarak test-tekrar test korelasyon değeri 0.85 olarak bulunmuştur. Ölçeğin iç tutarlılık analizleri sonucunda, madde toplam puan korelasyonları, 0.32 ile 0.78 arasında hesaplanmış ve korelasyonu 0.30'un altında olan 6 maddenin ölçekten çıkarılmıştır. Ölçeğin açıklayıcı faktör analizlerinde (DFA) 2 faktörlü bir yapı gösterdiği belirlenmiş ve faktör yüklerinin

uygun aralıklarda olduğu görülmüştür. Ölçeğin Cronbach's alfa değerlerinin 0.91, alt leklerin Cronbach's alfa katsayılarının ise 0.93-0.75 arasında olduğu saptanmıştır. Bu araştırmada ölçeğin toplam puanları üzerinden çalışılmıştır.

Yaşlılar için Yalnızlık leği (YİY). İlk olarak 1985'te Gierveld ve Kamphuis (1999) tarafından geliştirilen Yaşlılar için Yılmazlık leği'nin daha sonra yılında revize çalışması yapılmıştır. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlanma alışması Akgl ve Yeşilyaprak (2015, s. 34) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek için ımlayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizleri yapılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin bütün maddelerinin iki faktörde toplandığı bulunmuştur. Ölçüt bağıntılı geçerlik çalışmaları sonucunda ölçeğin depresyon ile ilişki değerleri .69 ve yakınlık değişkeniyle ilişkisi -.65 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa değerleri .85 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin test-tekrar test ölçümü de yapılmış iki ölçüm arasındaki ilişki değerleri .93 olarak bulunmuştur. Bu araştırmada ölçeğin toplam puanları üzerinden çalışılmıştır.

Standardize Mini Mental Testi (SMMT). Orijinal formu Folstein vd. (1975) tarafından geliştirilen ölçek, kişilerin zihinsel sınırlılıklarını değerlendirmek için geliştirilmiştir. Ölçek kayıt hafıza, dikkat, hesaplama, hatırlama ve lisan olmak üzere beş temel alt başlıktan oluşmaktadır. Toplamda 11 lek mevcuttur. Ölçeğin güvenirlik incelemesinde Cronbach Alpha değerleri 0,92 olarak hesaplanmıştır. Bu test 30 puan üzerinden değerlendirilirken 25-30 arasında alınan puan 'normal', 24-19 arasındaki puan 'hafif yıkım', 19 ve altındaki puan ise 'demans' olarak belirlenir (Güngen, Ertan, Eker ve Yaşar, 2002, s. 273).

İşlem

Araştırmanın başlatılabilmesi için İstanbul Büyükşehir Belediyesi Darülaceze Müdürlüğü Müdürlük makamından uygulama izni ve Maltepe niversitesi'nden etik kurul izni alınmıştır (Enstitünün 12.06.2019 tarih ve 2019/04/04 karar no'su). Uygulama için uygun bilişsel düzeye sahip bireylere uygulama hakkında genel açıklama yapılmış gönüllü olan bireylerle çalışma yapılmıştır. Çalışmaya katılanlara öncelikle Standardize Mini Mental Testi (SMMT) uygulanmış ve 25 puanın altında puan alan katılımcılar araştırmaya dahil edilmemiştir. Uygulamaya başlamadan önce her bir katılımcıya uygulamaya gönüllü katılım sağlayıp sağlamadığı sorulmuştur. Veriler araştırmacı tarafından araştırmaya gönüllü olarak katılan kişilerle karşılıklı görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Gönüllü katılım sağlamış olan katılımcılara istedikleri her an uygulamayı sonlandırabilecekleri bilgisi verilmiştir. Daha sonra katılımcılardan demografik bilgi formunda istenilen bilgileri cevaplandırmaları istenmiş ardından önce Yaşlılar için Yaşam Kalitesi Testi uygulanmış sonra Yaşlılar için Yalnızlık leği uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler toplandıktan sonra SPSS-21 istatistik paket programı ile analizler yapılmıştır. Yaşlı bireylerde yalnızlık ve yaşam kalitesi arasındaki ilişkiye bakmak için Pearson Korelasyon analizi uygulanmıştır. Daha sonra yalnızlık puanlarının yaşam kalitesi puanları üzerindeki etkisini görebilmek amacıyla Basit Doğrusal Regresyon Analizi yapılmıştır. Son olarak yalnızlık ve yaşam kalitesi puanlarının demografik değişkenlere göre farklılaşmasını belirlemek için parametrik Testlerden olan Bağımsız Grup t Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi ile non-parametrik testlerden olan Kruskal Wallis H fark testleri uygulanmıştır.

Bulgular

Yapılan istatistiksel analizler sonucunda elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Yaşlı Bireylerin Yalnızlık Düzeyleri ile Yaşam Kaliteleri Arasındaki İlişkilere Dair Bulgular

Bu başlık altında yaşlı bireylerin yalnızlık düzeyleri ile yaşam kaliteleri arasındaki ilişkilere ve yalnızlığın yaşam kalitesi üzerindeki etkisini belirlemek için yapılan analizlere yer verilmiştir.

Tablo 2. *Yaşlılarda Yalnızlık leği Puanları ve Yaşlılarda Yaşam Kalitesi Puanları Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye Yönelik Yapılan Pearson Korelasyon Hesabı Sonuçları*

Değişkenler	Yalnızlık	Yaşam Kalitesi
Yalnızlık	1	-.442**
Yaşam Kalitesi		1
Ortalama (\bar{X})	20,71	36,44
Standart Sapma (SS)	5,14	7,56

Tablo 2'ye göre yaşlılarda yalnızlık puanları ve yaşam kalitesi puanları arasındaki ilişki durumunu görebilmek için yapılan korelasyon analizi sonucunda, yaşlılarda yalnızlık ile yaşam kalitesi arasında istatistiksel olarak negatif yönde, orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-.442$; $p<.05$). Bu bulguya göre yaşlı bireylerin yalnızlık düzeyleri artıkça yaşam kaliteleri düşmektedir.

Tablo 3. Yaşlılarda Yaşam Kalitesi Ölçeğinden Alınan Puanların Yaşlılarda Yalnızlık Puanlarını Yordama Durumunu Belirlemeye Yönelik Yapılan Regresyon Analizi Sonuçları

Yordayan Değişken	Yaşam Kalitesi						
	R^2	B	β	t	Sd	F	p
Model 1							
Yalnızlık	,195	-.65	-.44	-6,84	193	46,79	.000

Yaşlılarda yalnızlık yordayan değişken, yaşlılarda yaşam kalitesi yordanan değişken olarak ele alındığı regresyon modelinin anlamlı olduğu görülmüştür ($F_{(1,193)} = 46,79$; $p<.05$). Bu verilere dayanarak, yalnızlık puanlarının, yaşam kalitesi puanlarını yordadığı ifade edilebilir. Bu bulguya göre, yaşam kalitesi puan varyansının yaklaşık %20'lik değişimi yalnızlık değişkeni tarafından açıklanmaktadır.

Yaşlı Bireylerin Yalnızlık Düzeyleri ile Yaşam Kalitelerinin Demografik Değişkenlere Göre Farklaşmasına Dair Bulgular

Bu başlık altında, yaşlı bireylerin yalnızlık düzeyleri ile yaşam kalitelerinin cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi, kurumda kaldığı süre ve kurumdan memnuniyetlerine göre değişip değişmediğini belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçları verilmiştir.

Tablo 4. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyetine Göre Yalnızlık ve Yaşam Kalitesi Puanlarının Dağılımı

Puan	Cinsiyet	n	\bar{X}	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t-testi		
						Sd	t	p
Yalnızlık	Kadın	69	20,61	5,06	,61	194	-,22	.000
	Erkek	127	20,78	5,18	,46			
Yaşam Kalitesi	Kadın	69	37,47	7,42	,90	193	-1,40	.000
	Erkek	127	35,88	7,60	,67			

Tablo incelendiğinde, yaşlılarda yalnızlık düzeylerinin cinsiyet arasındaki değişimi belirlemek için yapılan analiz sonucunda, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir ($t_{(194)} = -.22$; $p<.000$). Bu bulguya göre huzurevinde yaşayan erkek katılımcıların kadınlara oranla daha fazla yalnız hissettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yaşlı bireylerin yaşam kalitesi puanlarının da cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($t_{(193)} = -1.40$; $p<.05$). Elde edile bulguya göre kadın katılımcıların yaşam kaliteleri erkeklerinkinden daha yüksektir.

Tablo 5. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Yalnızlık ve Yaşam Kalitesi Puanlarının Dağılımı

Puan	Yaş	N , \bar{X} ve SS Değerleri			ANOVA Sonuçları					
		N	\bar{X}	SS	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
Yalnızlık	60-65 yaş	56	20,58	4,97	G.Arası	53,08	2	26,540	1,010	,366
	66-74 yaş	68	21,39	5,09	G. İçi	5072,49	193	26,282		
	75 yaş üzeri	72	20,18	5,26	Toplam	5125,57	195			
	Toplam	196	20,71	5,126						
Yaşam Kalitesi	60-65 yaş	56	36,76	7,20	G.Arası	100,761	2	50,380	,881	,416
	66-74 yaş	68	35,47	8,19	G. İçi	10981,188	192	57,194		
	75 yaş üzeri	72	37,09	7,20	Toplam	11081,949	194			
	Toplam	196	36,43	7,55						

Yaşlı bireylerin yalnızlık düzeylerinin yaşlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan analiz sonucunda, katılımcıların yaşlarına göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F=.366$; $p>.05$). Ayrıca, yaşlı bireylerin yaşam kalitesi düzeylerin de yaşlarına göre farklılaşmadığı saptanmıştır ($F=.416$; $p>.05$). Bu bulgulara göre, huzurevinde yaşayan yaşlıların yalnızlık ve yaşam kalitesi düzeyleri yaşlarına göre değişmemektedir.

Tablo 6. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Eğitim Durumlarına Göre Yalnızlık ve Yaşam Kalitesi Puanlarının Dağılımı

Puan	Eğitim Durumu	n	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	P
Yalnızlık	Okur-Yazar değil	28	110,91	11,433	4	0,02
	Okur-Yazar	24	129,79			
	İlkokul	78	92,30			
	Lise	47	88,36			
	Üniversite	19	91,21			
	Toplam		196			
Yaşam Kalitesi	Okur-Yazar değil	28	82,27	11,503	4	0,02
	Okur-Yazar	24	73,96			
	İlkokul	78	101,29			
	Lise	47	115,68			
	Üniversite	19	94,47			
	Toplam		196			

Huzurevinde yaşayan yaşlı bireylerin yalnızlık düzeylerinin eğitim seviyelerine göre değişip değişmediğini belirlemek için yapılan analiz sonucunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu belirlenmiştir ($\chi^2=11,433$; $p<,05$). Elde edilen farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını bulmak için, Mann Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan ikili karşılaştırmalar sonucunda, eğitim seviyesi okur-yazar ve lise olan katılımcıların puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($U=345,000$; $p<,05$). Bu bulguya göre, okur yazar olan yaşlıların yalnızlık düzeyleri lise mezunu olanlardan daha yüksektir. Diğer eğitim düzeyi grupları arasındaki farkların anlamlı olmadığı belirlenmiştir.

Huzurevinde yaşayan yaşlı bireylerin yaşam kalitelerinin eğitim düzeylerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını görebilmek amacıyla yapılan analiz sonucunda da gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu saptanmıştır ($\chi^2=11,503$; $p<,05$). Ulaşılan farklılığın hangi gruplar arasında gerçekleştiğini belirlemek için, Mann Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan ikili karşılaştırmalara göre, yine eğitim seviyesi okur-yazar ve lise olan katılımcıların puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($U=328,000$; $p<,05$). Bu bulguya göre, lise mezunu olan yaşlı bireylerin yaşam kaliteleri okur yazar olanlardan daha yüksektir. Diğer eğitim düzeyi grupları arasındaki farkların yine anlamlı olmadığı saptanmıştır.

Tablo 7. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kurumda Kalma Sürelerine Göre Yalnızlık ve Yaşam Kalitesi Puanlarının Dağılımı

Puan	N , \bar{X} ve SS Değerleri				ANOVA Sonuçları					
	Süre	N	\bar{X}	SS	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
Yalnızlık	0-1 yıl	41	19,92	5,06	G.Arası	64,141	3	32,070	1,223	.297
	1-5 yıl	72	20,44	5,34	G. İçi	5061,426	193	26,225		
	5 yıldan fazla	83	21,34	4,95	Toplam	5125,566	196			
	Toplam		196	20,71	5,12					
Yaşam Kalitesi	0-1 yıl	41	35,87	7,85	G.Arası	76,074	3	38,037	664	.516
	1-5 yıl	72	37,25	7,75	G. İçi	11005,875	193	57,322		
	5 yıldan fazla	83	36,00	7,26	Toplam	11081,949	196			
	Toplam		196	36,43	7,55					

Yaşlı bireylerin yalnızlık leği skorlarının, kurumda kaldıkları süreye göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan analiz sonucunda gruplar arasında yalnızlık düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değişmediği görülmüştür ($F=1,223$; $p>,05$). Aynı zamanda, yaşlı bireylerin yaşam kalitesi düzeylerinin kurumda kaldıkları süreye göre değişip değişmediğini görmek için yapılan analiz sonucunda da, katılımcıların kurumda kalma sürelerine göre anlamlı bir değişim olmadığı görülmüştür ($F=,664$; $p>,05$). Bu bulgulara göre, yaşlı bireylerin yalnızlık ve yaşam kalitesi düzeyleri kurumda kalma sürelerine göre değişmemektedir.

Tablo 8. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kurumdan Memnuniyetlerine Göre Yalnızlık ve Yaşam Kalitesi Puanlarının Dağılımı

Puan	Kurumdan Memnuniyet	n	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	P
Yalnızlık	Evet	146	94,57	2,759	2	.252
	Hayır	17	110,74			
	Kısmen	33	109,58			
	Toplam	196				
Yaşam Kalitesi	Evet	146	105,97	18,055	2	.000
	Hayır	17	46,00			
	Kısmen	33	89,79			
	Toplam	196				

Yaşlı bireylerin yalnızlık puanlarının kurumdan memnuniyet değişkenine bağlı olarak farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan analizin sonucuna göre, kurumdan memnuniyet değişkenine göre yaşlı bireylerin yalnızlık düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirlenmiştir ($\chi^2=2,759$; $p>.05$). Öte yandan yaşlı bireylerin yaşam kalitesi puanlarının, kurumdan memnuniyet değişkenine göre değişip değişmediğini görebilmek için yapılan analiz sonucuna göre, bireylerin yaşam kalitelerinin kurumdan memnuniyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değiştiği görülmüştür ($\chi^2=18,055$; $p<.05$). Yaşam Kalitesi puanlarındaki farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını bulmak için, Mann Whitney U testi yapılmıştır. İkili karşılaştırmalar sonucunda, kurumdan memnun olan ve memnun olmayan katılımcıların yaşam kalitesi puanları arasında istatistiksel açıdan bir fark bulunmuştur ($U=484,500$; $p<.05$). Bu bulguya göre kurumdan memnun olan yaşlıların yaşam kalitesi memnun olmayanlara göre daha yüksektir. Diğer gruplar arasındaki farklar anlamlı değildir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Yaşlılarda Yalnızlık ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkilere Dair Tartışma

Bu araştırmanın bulgularına göre; huzurevinde yaşayan bireylerin yalnızlık düzeyleri ile yaşam kaliteleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Yani yaşlı bireylerde yalnızlık düzeyi arttıkça yaşam kalitesinin azaldığı saptanmıştır. Regresyon analizi sonuçlarına göre de yaşlı bireylerde yalnızlık yaşam kalitesini anlamlı şekilde yordayan bir değişkendir. Bu bulguları destekler nitelikte, Liu ve Guo (2007, s. 1275) yaşlı bireylerle yaptıkları araştırmalarında yalnızlık düzeyinin azalmasının yaşam kalitesi üzerinde olumlu etki gösterdiğini bildirmektedir. Ay, Akkaya ve Başbüyük (2019, s. 204) araştırmalarında, bu çalışma ile tutarlı bir bulgu olarak, 60 yaş üstü tazelenme üniversitesine devam eden bireylerin yalnızlık düzeyleri ile yaşam kaliteleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu bildirmektedirler. Yine benzer bir örneklem grubuyla çalışan Çam, Atay ve Işıklı (2018, s. 53) da araştırmalarında yaşlı bireylerin yalnızlık duygularının yaşam kalitelerini olumsuz şekilde etkilediğini vurgulamaktadırlar. Kılınç (2019, s. 60), araştırmasında yalnız olan yaşlı bireylerin yaşam kalitelerinin daha düşük olduğunu bildirmektedir. Ülkemizde yapılan bir diğer çalışma olarak Erturan, Aktepe, Kocaman, Sönmez, Başak, Ceyhan ve Akkaya (2013, s. 174) ergenlerle yaptıkları araştırmalarında yaşam kalitesi skorları düştükçe yalnızlığın arttığını bulmuşlardır. Farklı bir örneklemle yapılan bu çalışma yalnızlık ve yaşam kalitesi değişkenleri arasındaki ilişkiyi görebilmek için önemlidir. Tüm bu araştırma bulguları ile bu çalışmanın sonuçları birbirine paralel bilgiler sunmaktadır. Huzurevleri bireylerin sosyallikten uzaklaşıp daha bireysel yaşadıkları bir ortamdır, yani huzurevlerindeki yaşlı bireyler yalnızlığı daha çok deneyimlemektedirler. Yalnızlık olumsuz bir duygu durumu olarak ele alındığında bu duygunun özellikle huzurevi gibi yaşamsal başka kısıtlamaların da var olduğu yerlerde yaşam kalitesini düşüren bir olgu olması beklendik bir bulgu olarak değerlendirilebilir. Özetle araştırmanın bu bulgusu hem alan bilgisi hem de yapılan benzer çalışmalarla örtüşmektedir.

Yaşlılarda Yaşam Kalitesi ve Yalnızlığın Demografik Değişkenlere Göre Farklaşma Durumu İle İlgili Tartışmalar

Çalışmanın analiz sonuçlarına göre; yaşlı bireylerin yalnızlık düzeyleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bulgulara göre huzurevindeki erkek yaşlıların kadın yaşlılara oranla daha fazla yalnız hissettiği görülmüştür. Bu çalışmaya paralel bir sonuca ulaşan literatürdeki bir çalışmada ise, erkeklerin daha fazla yalnız hissettiğini görülmektedir (Hazer, 2010, s. 2085). Alanda yaşlı bireylerin yalnızlık düzeylerinin cinsiyetlerine göre değişmediğini gösteren çalışmalar da bulunmaktadır (Saltan, Kalındemir-Küçük ve Mert-Boğa, 2018, s. 193). Ponizovsky ve Ritsner (2004, s. 408) yalnızlığın yaş, cinsiyet, enik köken, sınıf gibi hiçbir değişkene bakılmaksızın her insanın yaşamının belli bir döneminde

yaşaması olası ve evrensel bir duygu olduğunu ve en fazla yaşlılık döneminde hissedildiğini bildirmektedirler. Farklı bulgular ortaya koyan bu çalışmalar, yaşlı bireylerin yalnızlık duygusunda cinsiyetin tek başına etkili bir değişken olmadığını, huzurevinde yaşamak gibi başka değişkenler devreye girdiğinde anlam kazandığını düşündürmektedir. Bilgili, Kitiş ve Ayaz (2012, s. 85) araştırmalarında huzurevinde yaşamına devam yaşlıların yalnızlık dzeyelerinin evde yaşayanlardan daha yüksek olduğunu bildirmektedir. Bu çalışmayı yürüten araştırmacıardan biri huzurevinde görev yapmaktadır ve gözlemlerine göre kadın yaşlılar daha çok bir araya gelerek sosyal paylaşımlarda bulunurken erkek yaşlılar bunu daha az yapmaktadır. Özetle elde edilen bu bulgu çalışılan örneklemin özellikleri ile birlikte değerlendirildiğinde anlam kazanmaktadır.

Araştırma bulgularına bakıldığında, katılımcıların yaşam kalitesi dzeyelerinin cinsiyete göre farklılaştığı görülmüştür. Sonuçlara göre huzurevinde yaşayan kadın yaşlıların yaşam kaliteleri erkeklerinkinden daha yüksektir. Literatürde bu bulguyu destekleyen bazı araştırmalar mevcuttur. Bu araştırmalar da kadınların yaşam kalitesi skorlarının erkeklerinkinden daha yüksek olduğunu bildirmektedir (Koçoğlu ve Akın, 2009, s. 149; Torlak ve Yavuzçehre, 2008, s. 34). Ancak bazı araştırmalar ise kadınların yaşam kalitelerinin erkeklerden daha düşük olduğunu bildirmektedir (Guallar-Castillon, Sendino, Banegas, Lopez-Garcia, Rodriguez-Artalejo, 2005, s. 1232; Ercan-şahin ve Emiroğlu, 2013, s. 62; zerdoğan, Yüksel, elik, Oymak, Bakar, 2018, s. 95). Alanda yine birbiriyle tutarlı olmayan bulgular bildiren araştırmaların varlığı yaşam kalitesinde de cinsiyetin tek başına etkili bir değişken olmadığına işaret etmektedir. Bu farklı bulgularda, çalışılan örneklemin yapısı, yaşlı bireyin ikamet ettiği yerin koşulları gibi cinsiyetten daha etkili olan durumların etkili olabileceği dşnlmektedir.

Araştırma bulgularına göre huzurevinde yaşayan yaşlı bireylerin hem yalnızlık dzeyelerinin hem de yaşam kalitelerinin yaşlarına göre değişmediği görülmüştür. Bu bulgunun elde edilmesinde; araştırma kapsamındaki bireylerin tamamının yaşlarının 65 yaş ve üstünde olması ve tamamının huzurevlerinde yaşamına devam kişiler olmasıyla açıklanabilir. Tüm katılımcıların 65 yaş ve üzerinde olması katılımcıların ortak yaşam döneminde olduğuna işaret etmektedir. Öte yandan tamamının huzurevinde yaşıyor olması da yaşlı bireylerin benzer uyaranlara maruz kalıyor olduklarını göstermektedir. Dolayısıyla ortak gelişim döneminde bulunan ve benzer yaşamsal uyaranlara maruz kalan yaşlı bireylerin yalnızlık dzeyelerinin ve yaşam kalitelerinin benzer olması beklendik bir bulgu olarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu bulguları destekler nitelikte yaşlıların yalnızlık dzeyelerinin yaşlarına göre değişmediğini bildiren araştırmalar (Erol, Sezer, şişman ve ztrk, 2016, s. 67; Kahraman, Zincir, Kaya ve Esen, 2011, s. 9; Saltan, Kalındemir-Küçük ve Mert-Boğa, 2018, s. 193) bulunduğu gibi, yine araştırma bulgularıyla örtüşen Şekilde, yaşlı bireylerin yaşam kalitelerinin de yaşlarına göre farklılaştığını gösteren çalışmalar bulunmaktadır (Ercan-şahin ve Emiroğlu, 2013). Sonuç olarak huzurevlerinde yaşayan yaşlı bireylerde yalnızlık dzeyeyi ve yaşam kalitesi dzeyeleri yaşlarına göre benzerdir.

Araştırmanın bir diğer bulgusu olarak; araştırma kapsamındaki yaşlı bireylerin hem yalnızlık dzeyeleri hem de yaşama kaliteleri eğitim dzeyelerine göre farklılıklar göstermektedir. Bulgulara göre düşük eğitim dzeyesine sahip olan yaşlıların yalnızlık dzeyeleri daha yüksek iken, yaşam kalitesi dzeyeleri ise daha yüksek eğitim seviyesinde olan bireylere göre daha düşüktür. Başka bir ifadeyle, elde edilen bulgulara göre düşük eğitim dzeyesinde olan yaşlı bireyler hem yalnızlık hem de yaşam kalitesi bakımından dezavantajlı görünmektedir. Eğitim seviyesi düşük olan yaşlı bireylerin hem gelir dzeyelerinin görece daha düşük olmasının hem de yaşlanmadan önceki süreçte maruz kaldıkları sosyolojik etkilerin olumsuz olmalarının gibi etkilerin bu bulguda etkili olduğu ileri sürülebilir. Bu araştırmada yalnızlık dzeyeyi yüksek, yaşam kalitesi ise düşük olan yaşlı bireylerin okur yazar olmayan ve okur yazar eğitim dzeyesindeki bireyler olduğu görülmektedir. Dolayısıyla ilkokula gitme Őansı dahi olmayan bireylerle ilgili elde edilen bu bulgular beklendik olarak değerlendirilebilir. Alanda yine yaşlı bireylerle yapılmış birçok araştırma da eğitim dzeyeyi düşük olan yaşlıların araştırmadaki değişkenlerle ilgili daha dezavantajlı olduklarına işaret etmektedir (Akgün, 2003, s. 3; Bakar, 2012, s. 38; Ceyhan, 2005, s. 22; Dağlı, 2019, s. 17; Dereli, Koca, Demircan ve Tor, 2010, s. 94; Erbatu, 2017, s. 34; zerdoğan, Yüksel, elik, Oymak, Bakar, 2018, s. 96; Routasalo ve Pitkala, 2003, s. 308; Uçar, 2017, s. 26; Yaymacı, 2019, s. 16).

Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde, yaşlı bireylerin yalnızlık dzeyeleri ve yaşam kalitelerinin kurumda kalma sürelerine süre değişmediği görülmektedir. Diğer bir deyişle hem yalnızlık dzeyeyi hem de yaşam kalitesi yaşlı bireylerde huzurevlerinde kalma sürelerine farklılık göstermemektedir. Yaşlı bireylerin büyük bir kısmı huzurevlerinde yaşamaya zorunlu sebeplerle başlamaktadır. Dolayısıyla yaşlı bireyler kurumda kalmaya başladıkları günden itibariyle sürece adapte olmak, diğer kurum sakinleriyle sağlıklı

ilişkiler kurmak, aile bireyleriyle ilişkilerini sorgulamak, sosyal anlamda bir miktar izole olmaya alışmak gibi zorlukları kurumda kaldıkları tüm süreçte yaşayabilmektedirler. Ayrıca yapılan bir araştırmaya göre, huzurevinde olmak yaşlı bireylerde terk edilme ve yalnızlık duygusu hissettirmektedir (Danış, 2019, s. 3). Dolayısıyla yaşlı bireylerin yalnızlıklarının ve yaşam kalitelerinin kurumda kalma sürelerine değişmemesi bu bağlamda beklendik bir bulgu olarak değerlendirilebilir. Dereli, Koca, Demircan ve Tor da (2010, s. 95) yaptıkları çalışmada benzer şekilde yaşlı bireylerin yalnızlık düzeylerinin kurumda kalma sürelerine göre değişmediğini bildirmektedir.

Araştırmanın son bulgusuna göre; huzurevinde yaşayan bireylerin yalnızlık düzeyleri kurumdan memnuniyetlerine göre değişmezken yaşam kaliteleri kurumdan memnun olma durumlarına farklılaşmaktadır. Yalnızlık kişinin yaşamındaki sosyal ilişkilerle şekillenen bir duygudur. Dolayısıyla bireyin başkalarıyla kurduğu ilişkileri doyurucu olarak algılayıp algılaması yalnızlıklarında etkilidir. Kurum memnuniyeti ise daha çok kurumun yaşlı bireylere sunduğu imkanlarla alakalı bir değişkendir. Dolayısıyla yaşlı bireylerin yalnızlıklarının kurum memnuniyetlerine göre değişmemesi beklendik bir bulgu olarak değerlendirilebilir. Ancak yaşlı bireylerin yaşam kaliteleri barındıkları kurumun onlara sundukları imkanlarla yakından ilişkilidir. Kurumun fiziksel olanakları, yeme-içme hizmetleri, çalışanların yaşlılarla kurduğu ilişki biçimi, sağlık hizmetleri vs. birçok etken yaşlı bireylerin yaşam kalitelerini etkiler. Alanda bu bulguyla paralel bulgular bildiren araştırmalar mevcuttur (Ceyhan, 2005, s. 22; İlhan, Arpacı, Havaoğlu, Kalyoncuoğlu ve Sarı, 2016, s. 61; Kahraman, Zincir, Kaya ve Esen, 2011, s. 11). Bu çerçevede huzurevinden memnun olan yaşlı bireylerin yaşam kalitelerinin daha yüksek olması beklendik bir bulgudur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar çerçevesinde bazı öneriler getirilmiştir. Öncelikle huzurevinde yaşayan yaşlı bireylerin yalnızlık düzeylerinin yaşam kalitelerini etkileyen bir değişken olduğu görülmüştür. Bu çerçevede, huzurevindeki bireylerin yalnızlığını azaltmaya yönelik bazı sosyal etkinlikler artırılabilir ve niteliklerinde değişiklikler yapılarak etkileşimin daha yoğun olması yönünde bu aktiviteler revize edilebilir. Ayrıca üniversiteler, dernekler, sivil toplum kuruluşları gibi farklı kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılabilir. Özellikle sakinlerin yakınları ile bire bir iletişimde bulunabileceği etkinlikler artırılarak sakinlerin yakınlarının kurumdaki yaşlı birey ile iletişimi cazip hale getirilmelidir. Ayrıca bireylerin kurumdan önceki mesleklerini devam ettirebilecekleri veya yeni uğraşlar edinebilecekleri atölyeler kurulabilir. Araştırmanın bir diğer bulgusu çerçevesinde, çalışmaya katılan erkek sakinler kendilerini kadın katılımcılara oranla daha yalnız hissetmektedir. Bulgudan hareketle erkek sakinlerin yalnızlığını azaltmak için kendilerini daha çok ifade edebilecekleri etkinlikler artırılabilir. Erkeklerin duygularını daha çok ifade etmelerine yönelik etkinlikler düzenlenebilir. Öte yandan katılımcıların kurum memnuniyetlerinin yaşam kalitelerini etkilediği görülmüştür. Bu çerçevede huzurevlerinin imkanlarını ve hizmetlerini gözden geçirmeleri ve niteliği artırmaya yönelik yeni çalışmalar planlamalarının oldukça önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Öncelikle, huzurevinde yaşayan bireylerle çalışıldığı için izin süreçleri, demansı olanların araştırma dışı bırakılması zorunluluğu gibi nedenlerle çalışma sınırlı bir sayıdaki örneklem ile tek bir şehirde yapılamamıştır. İleriki araştırmalarda daha büyük ve daha farklı şehirlerdeki huzurevlerinde yaşayan bir örnekleme çalışılacak araştırmaların yapılması daha farklı bulguların elde edilmesini sağlayabilir. Ayrıca bu çalışmada çalışma ölçeklerin toplam puanları üzerinden kurgulanarak yürütülmüştür. İleriki araştırmalarda alt boyutların da analiz edilerek daha geniş ve derin bulgulara gidilebilir. Son olarak bu çalışmanın araştırmacıların biri huzurevinde görev yapması nedeniyle araştırmanın nicel bulgularının sebeplerine dair bazı gözlemlere sahiptir ve bunu bulguların tartışmasında zaman zaman kullanmıştır. Ancak daha farklı ve derinlemesine verilere ulaşabilmek için ileriki araştırmalarda karma desenlerle araştırmalar yapılmasının, gittikçe toplam nüfusta oranı artan alana yaşlılık çalışmaları alanına katkı sağlayacaktır.

Etik Beyan

“Huzurevinde Bulunan Yaşlıların Yalnızlık Algısı ve Yaşam Kaliteleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir. Gerekli olan etik kurul izinleri Maltepe Üniversitesi Etik Kurulu'nun 12.06.2019 tarih ve 2019/03 sayılı toplantısında alınmıştır.

Kaynakça

- Akgün, E. (2001). *Huzureverlerinde yaşayan yaşlı bireylerin algıladıkları yalnızlık duyguları ve yaşam kaliteleri üzerine etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Akgül, H. ve Yeşilyaprak, B. (2005). Yaşlılar için yalnızlık ölçeğinin Türk kültürüne uyarlaması: geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 1, 34-45.
- Altınyollar, H., Biçer, S. ve Afşar O. (2001). Yaşlılık ve yaşlılık sorunları. VII. Ulusal Halk Sağlığı Günleri Bildirileri. Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir 11-13 Eylül.
- Ay, F., Akkaya, D. ve Başbüyük, G. Ö. (2019). Yaşam kalitesinin yalnızlık üzerindeki etkisi: Antalya 60+ tazelenme üniversitesi örneği. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 43(2), 193-210.
- Bakar, N. (2012). *Yaşlı bireylerde depresyon, yaşam kalitesi ve etkileyen faktörler* (Yüksek Lisans Tezi). Erzincan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.
- Barker, W. H. (1998). *Prevention of disability in older persons. Maxcy-rosenau-last public health & preventive medicine*, 14th ed., R. B. Wallace (Ed), NewYork, Appleton & Lange.
- Balcı-Yapalak, A., N. (2020). *Huzurevinde yaşayan yaşlı bireylerin sağlıklı yaşam davranışlarının belirlenmesi* (Uzmanlık Tezi). Bezmialem Vakıf Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Bayık, A., Erefe, F., Özgür, G., Özsoy, S. A., Uysal, A., Dülgerler, S., Ergül, S. ve Özer, M. (2001). Huzurevinde yaşayan yaşlılarda depresyonun incelenmesi. I. Ulusal Yaşlılık Kongresi, Ankara.
- Bilgili, N., Kitiş, Y. ve Ayaz, S. (2012). Yaşlılarda yalnızlık, uyku kalitesi ve etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. *Türkish Journal Of Geriatrics* 15(1), 81-88.
- Blazer, D. G. (2002). Self-efficacy and depression in late life: A primary prevention proposal. *Aging Mental Health* 6, 315-324.
- Ceyhan, S. (20015). *Kayseri Nuh Naci Yaşgan Sağlık Ocağı bölgesinde yaşayan 65 yaş ve üstü bireylerin yalnızlık düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Hemşirelik Anabilim Dalı, Kayseri.
- Chou, K. L. ve Chi, I. (2005). Prevalence and correlates of depression in Chinese oldest-old. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, 20, 41-50.
- Çam, C., Atay, E. ve Işıklı, B. (2018). Yaşlılarda yalnızlık ve yaşam kalitesi. *Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Halk Sağlığı Dergisi* 3(2), 50-67.
- Dağlı, (2019). *Kırsal alanda yaşayan yaşlılarda yaşam kalitesi* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Danış, M. Z. (2019) *Yaşlılık, yoksulluk ve yalnızlık*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Geriatrik Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını. http://www.gebam.hacettepe.edu.tr/sosyal_boyut/yaslilik_yoksuluk_yanlizlik.pdf (Adresinden 22.01.2020 tarihinde indirilmiştir).
- Dereli, F., Koca, B., Demircan, S. ve Tor, N. (2010). Bir huzurevinde kalan yaşlı bireylerin yalnızlık düzeylerinin incelenmesi. *Yeni Tıp Dergisi* 27, 93-97.
- Erbatu, B. (2017). *Huzurevi ve evde yaşayan yaşlıların yalnızlık düzeylerinin karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırklareli.
- Ercan-Şahin, N. ve Emiroğlu, O. N. (2013). Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaşam kalitesi ve yaşam kalitesini etkileyen faktörler. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 1(1), 57-66.
- Erol, S., Sezer, A., Őiřman, F. N. ve Öztürk, S. (2016). Yaşlılarda yalnızlık algısı ve yaşam doyumunu. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(3), 60-69.
- Erturan, İ., Aktepe, E., Kocaman, O., Sönmez, Y., Başak, Y. P., Ceyhan, A. M. ve Akkaya, B. V. (2014). Akneli ergenlerin yaşam kalitesi, yalnızlık ve yaşam doyumunu düzeylerinin değerlendirilmesi. *Türkderm-Deri Hastalıkları ve Frengi Arşını Dergisi*, 48(4), 172-176.
- Frahm, K., Gammonley, D., Zhang, N. J. ve Paek, S. C. (2010). Family support in nursing homes serving residents with a mental health history. *J Fam Soc Work*, 13, 435-445.
- Fjaer, E. G. ve Vabo, M. (2013). Shaping social situations: A hidden aspect of care work in nursing homes. *J Aging Stud*, 27, 419-442.
- Göktaş, K. ve Özkan, İ. (2006) Yaşlılarda depresyon. *Psychiatry in Turkey*, 8(1), 30-37.
- Guallar-Castillon, P., Sendino, A. R., Banegas, J. R., Lopez-Garcia, E. ve Rodriguez-Artalejo, F. (2005). Differences in quality of life between women and men in the older population of Spain. *Social Science ve Medicine*, 60, 1229-1240.
- Gülseren, ř., Koçyiğit, H., Erol, A., Bay, H., Kültür, S., Memiş, A. ve Vural, N. (2000). Huzurevinde yaşamakta olan bir grup yaşlıda bilişsel işlevler, ruhsal bozukluklar, depresif belirti düzeyi ve yaşam kalitesi. *Türk Geriatri Dergisi*, 3(4), 133-140.
- Güngen, C., Ertan, T., Eker, E. ve Yaşar, R. (2002). Standardize Mini Mental Test'in Türk toplumunda hafif demans tanısında geçerlik ve güvenilirliği. *Türk Psikiyatri Dergisi* 13, 273-281.
- Gwozdz, W. ve Sousa-Poza, A. (2010). Ageing, health and life satisfaction of the oldest old: an analysis for Germany. *Social Indicators Research* 97(3), 397-417.
- Hazer, O. ve Aydıner-Boylu, A. (2010). The examination of the factors affecting the feeling of loneliness of the elderly. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 9, 2083-2089.

- Hicks J. R. (2000). What is your life like now? Loneliness and elderly individuals residing in nursing homes. *Journal of Gerontological Nursing*, 26(8), 15–19.
- Işıksan, V. (2000). *Yaşlıların yaşam kalitesi. Antropoloji ve yaşlılık* (Ed. Gönül Erkan ve Vedat Işıksan). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu.
- İlhan, N., Arpacı, S. Havaoğlu, D., Kalyoncuoğlu, H. ve Sarı, P. (2016). Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaşam kalitesi ve yaşam kalitesini etkileyen faktörler. *Clinical Experimental Health Sciences* 6(2), 56-65.
- Jou, Y. H., Yang, W. S. ve Chuang, Y. L. (1998). Stressor in late life, social support, and the mental and physical health of the elderly. *Journal of Social Sciences and Philosophy*, 10(2), 227-265.
- Kahraman, S., Zincir, H., Kaya, Z. ve Esen, E. (2011). Bir huzurevinde yaşlı kadın ve erkeğin ayrı yaşamasının onların yalnızlık ve yaşam doyumuna etkisi. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 1-16.
- Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar ilkeler teknikler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kılınç, S. A. (2019). *Burdur'da 65 yaş ve üzeri nüfusun yaşam kalitesi ve yalnızlık durumu ile ilişkili etmenler* (Yüksek Lisans Tezi) Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Koçoğlu, D. ve Akın, B. (2009). Sosyoekonomik eşitsizliklerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve yaşam kalitesi ile ilişkisi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 2(4), 145-154.
- Kurt, G. (2008). *Türkiye'de yaşlılık olgusuna sosyolojik bir bakış (Sivas il örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Leeson, G. W. (2014). Future prospects for longevity. *Post Reproductive Health* 20(1), 11-15.
- Lichtenberg, F. R. (2011). The quality of medical care, behavioral risk factors, and longevity growth. *International Journal of Health Care Finance and Economics* 11(1), 1-34.
- Liu, L. J. ve Guo, Q. (2007). Loneliness and health-related quality of life for the empty nest elderly in the rural area of a mountainous county in China. *Qual Life Research*, 16, 1275-1280.
- Long, P. H. (1960). On the quantity and quality of life. *Medieval Times*, 88, 613-619.
- Orfila, F., Ferrer, M., Lamarca, R., Tebe, C., Domingo-Salvany, A. ve Alonso, J. (2006). Gender differences in health-related quality of life among the elderly: The role of objective functional capacity and chronic condition. *Social Science & Medicine*, 63, 2367-2380.
- Öz, F. (2010). *Sağlık alanında temel kavramlar*. Ankara: Mattek Matbaacılık.
- Özerdoğan, Ö., Yüksel, B., Çelik, M., Oymak, S. ve Bakar, C. (2018). Yaşlılarda yaşam kalitesini etkileyen faktörler. *Türk Journal of Public Health*, 16(2), 90-105.
- Pakdil, F. A. (2001). *Yaşlılar için mekân ve huzurevi tasarımı*. I. Ulusal Yaşlılık Kongresi Bildirileri, Ankara.
- Peplau, L., A. ve Perlman, D. (1982) *Perspectives on loneliness*. In L. A. Peplau and D Perlman (eds) *Loneliness: a sourcebook of current theory, research, and therapy*, New York: Wiley-Interscience.
- Peters, F., W., J., Nusselder, N., Reibling, C., Wegner-Siegmund J. ve Mackenbach, P. (2015). Quantifying the contribution of changes in healthcare expenditures and smoking to the reversal of the trend in life expectancy in the Netherlands. *BMC Public Health* 15(1), 1024.
- Ponizovsky, A. ve Ritsner, M. (2004). Patterns of loneliness in an immigrant population. *Comprehensive Psychiatry*, 45(5), 408-414.
- Pinquart, M. ve Sorensen, S. (2001). Influences of loneliness in older adults: A meta analysis. *Basic And Applied Social Psychology*, 23,245-267.
- Recepoglu, E. (2013). Analyzing the relationship between prospective teachers 'life satisfaction and attitudes concerning teaching profession. *H.U. Journal Of Education*, 1, 311-326.
- Routasalo, P. ve Pitkala, K., H. (2003). Loneliness among older people. *Reviews in Clinical Gerontology*, 13(4), 303-311.
- Saltan, A., Kalindemirtaş-Küçük, M. ve Mert-Boğa, S. (2018). Yaşlı bireylerde yaşanan yer ile yalnızlık durumu arasındaki ilişkinin araştırılması. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 2(4), 191-198.
- Şahin, M. ve Yalçın, M. (2003). Huzur evinde veya kendi evinde yaşayan bireylerde depresyon sıklıklarının karşılaştırılması. *Türk Geriatri Dergisi*, 6(1),10-13.
- Tamam, L. ve Öner, S. (2001). Yaşlılık çağı depresyonları. *Demans Dergisi*, 1, 50-60.
- Top, M. Ş., Özden, S. Y. ve Sevim, M. E. (2003). Psikiyatride yaşam kalitesi. *Düşünen Adam*, 16(1), 8-23.
- Torlak, S. E. ve Yavuzçehre, P. S. (2008). Denizli kent yoksullarının yaşam kalitesi üzerine bir inceleme. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 17(2), 23-44.
- Tsuruoka, H., Masuda, S., Ukai, K., Sakakura, Y., Harada T. ve Majima, Y. (2001). Hearing impairment and quality of life for the elderly in nursing homes. *Auris Nasus Larynx*, 28, 45-54.
- Türkoğlu, N. ve Adıbelli, D. (2014). Yaşlılarda yaşam kalitesi ölçeğinin (CASP-19) Türk toplumuna adaptasyonu, *Akad Geriatri*, 6, 98-105.
- Uçar, M. (2017). *Yaşlılarda yaşam kalitesi ile spiritüalite (maneviyat) arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- WHO (1972) Psychogeriatric, report of a WHO scientific group, technical reports series 507, Geneva. Cited in Davise A. M. *Epidemiology* 185, 14(1), 9-21.
- Weiss, R. S. (1973). *Loneliness: The experience of emotional and social isolation*. The MIT Press.
- Yaymacı, V. F. (2019). *Kentsel alanda yaşayan yaşlılarda yaşam kalitesi* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yazgan, Ç., Kora, K., Topçuoğlu, V. ve Kuşçu, K. (2006). Huzurevinde kalan demansı olmayan yaşlılarda yaşam kalitesini etkileyen faktörler. *Türk Geriatri Dergisi*, 9(3), 143-149.

Yıldız, A., Erol, S. ve Ergün, A. (2009). Bir huzurevinde kalan yaşlılarda ağrı ve depresyon riski. *Turkish Journal of Geriatrics*, 12(3), 156-164.

EXTENDED ABSTRACT

Everywhere in the world, the potential of elderly people has been a remarkable subject. Looking at the history of humanity, people's expectations about life expectancy change day by day. Today, these expectations have increased much more and these expectations are still increasing (Leeson, 2014, s. 12). It is one of the countries showing an increase in the elderly population in Turkey. This situation necessitates some changes at the social level. With the increase in the elderly population, studies on the elderly become more important. There have been some changes in the place of the elderly individual in Turkish culture, and old age has started to move away from being a respectable element as before. Now extended families have been replaced by nuclear families. If the care of the elderly is inadequate, elderly care institutions come into play (Kurt, 2008, s 31). Some of the elderly individuals in our country and in the world continue their lives in centers such as retirement homes and elder care homes. Older individuals can feel abandoned and lonely if they are lonely and this is an important factor in their quality of life. According to the definition of the World Health Organization, quality of life; It is defined as the way of perception of the whole, which is formed in connection with what is expected, intended and relevant in the life of the individual (WHO, 1972, s. 11). It is emphasized that it is important to increase the quality of the service provided in retirement homes, to correctly determine and meet the demands of the elderly and to make the right interventions to improve the quality of life (Işıkhan, 2000, s. 17). One of the factors that affect the quality of life of older individuals is the perception of loneliness. Loneliness is an emotional state that occurs when the bonds between the individual's environment are not sufficient (Peplau ve Perlman, 1982, s 278). The feeling of loneliness reduces the quality of life and life satisfaction of older individuals. (Chou ve Chi, 2005, s. 46). Therefore, as the feeling of loneliness increases, life satisfaction decreases (Recepoğlu 2013, s. 311).

In this framework, the main purpose of this research was determined to reveal whether there is a relationship between the quality of life and loneliness in the elderly living in a retirement home in Istanbul. Within the framework of the main purpose determined in the research, answers to the following questions were sought: 1) Is there a significant relationship between the quality of life and loneliness in older individuals? 2) Do loneliness scores significantly predict quality of life scores in older individuals? 3) Do the quality of life and loneliness scores of older individuals differ according to their gender, age, education level, length of stay in the institution and satisfaction with the institution?

This research is a relational survey model prepared to examine the perceptions of the quality of life of elderly people living in a retirement home in the context of loneliness and some variables. The sample of the study consists of 198 elderly people living in a nursing home called Istanbul Metropolitan Municipality Hospice Directorate in Istanbul. The data collection tools of the research are: Demographic Information Form, loneliness scale in the elderly, Quality of Life Scale in the Elderly and Standardized Mini Mental Test. After the data were collected, analyzes were made through the SPSS-21 statistical software package.

According to the findings of this research; a negative relationship was found between the loneliness levels and quality of life of the individuals living in the retirement home. According to the results of the regression analysis, loneliness significantly predicts quality of life in elderly individuals. According to the findings, it was observed that the men in the retirement home felt more lonely than the women. However, the quality of life of the female elderly is higher than that of the male. According to the research findings, both loneliness levels and quality of life of elderly individuals did not change according to their ages. According to the findings, the elderly people who have low education level have higher loneliness, while their quality of life is lower than individuals with higher education level. According to the research findings, both loneliness levels and quality of life of elderly individuals did not change according to their length of stay in the institution. According to the latest finding of the research; while the level of loneliness of the elderly does not differ according to their satisfaction with the institution, their quality of life differs to their satisfaction with the institution. Some suggestions were made within the framework of the results obtained from the research. In this framework, some social activities can be increased in the retirement home. Cooperation with different institutions and organizations such as universities, associations, non-governmental organizations should be done. This study also has some limitations. In future research, researches should be carried out with a sample living in larger and different retirement homes.